

STANDARDY OCHRONY UCZNIÓW PRZED KRZYWDZENIEM w Liceum Sztuk Plastycznych w Gryficach

(wersja skrócona – dla uczniów)

I. Wprowadzenie

Standardy ochrony uczniów przed krzywdzeniem to zbiór zasad i procedur, dzięki którym możliwe jest zapewnienie Wam jak najlepszej ochrony przed różnymi formami przemocy (np. fizycznej, psychicznej czy coraz powszechniejszej cyberprzemocy) oraz stworzenie bezpiecznego i przyjaznego środowiska do Waszego rozwoju. Pracownicy szkoły podejmując jakiegokolwiek działania są zobowiązani do kierowania się Waszym dobrem i troską o Wasze zdrowie z poszanowaniem Waszych praw, Waszej godności i podmiotowości.

W standardach zostały określone następujące zasady, dzięki którym możliwe jest zapewnienie bezpieczeństwa uczniom:

- 1) zasady bezpiecznych relacji między pracownikami szkoły i uczniami oraz zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników,
- 2) zasady bezpiecznych relacji między uczniami,
- 3) zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu,
- 4) zasady ochrony wizerunku i danych osobowych,
- 5) procedury ochrony przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w Internecie oraz utrwalonymi w innej formie.

W dokumencie znajdziecie również informacje na temat postępowania w przypadku, gdy staniecie się ofiarami przemocy lub gdy Wasz/a kolega / koleżanka będzie doświadczać przemocy ze strony pracowników szkoły, rodziców, kolegów / koleżanek ze szkoły lub innych osób oraz do kogo możecie się zwrócić w takiej sytuacji.

Standardy zostały sporządzone w wersji pełnej i w wersji skróconej przeznaczonej dla uczniów, która zawiera informacje dla nich istotne.

Dokument jest wywieszony na tablicy ogłoszeń, przesyłany drogą elektroniczną lub za pośrednictwem dziennika elektronicznego, a także został opublikowany na stronie internetowej szkoły i jest upowszechniany wśród wszystkich pracowników, rodziców i uczniów (wersja skrócona), a poszczególne grupy są z nim zapoznawane poprzez działania informacyjne i edukacyjne (na zebraniach rodziców, na lekcjach wychowawczych, podczas indywidualnych konsultacji oraz warsztatów o charakterze edukacyjnym).

II. Ważne terminy stosowane w dokumencie

Ilekróć w dokumencie jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) małoletnim - należy przez to rozumieć osobę poniżej 18 roku;
- 2) krzywdzeniu małoletniego - należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika liceum i członka personelu, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie;

Krzywdzeniem jest:

- a) przemoc fizyczna - jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała;

Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu.

- b) przemoc emocjonalna - to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać;
- c) przemoc seksualna - to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą;
Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm).
- d) przemoc ekonomiczna - to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom, jest to jedna z form zaniedbania;
- e) zaniedbywanie - to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.

3) Pozostałe terminy zostały rozwinięte w wersji pełnej standardów.

III. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

W celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniom szkoła dba o to, aby osoby zatrudniane posiadały odpowiednie kwalifikacje i były bezpieczne dla uczniów.

Szkoła pobiera od przyszłych pracowników informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności) kodeksu karnego, w art. 189a (handel ludźmi) i art. 207 (znęcanie się) kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

IV. Zasady bezpiecznych relacji między pracownikami szkoły a uczniami

- 1) Uczniowie traktowani są z szacunkiem, z poszanowaniem ich godności i potrzeb.
- 2) Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec ucznia w jakiegokolwiek formie.
- 3) W komunikacji z uczniami pracownik zachowuje cierpliwość i szacunek, uważnie wysłuchuje uczniów i udziela odpowiedzi adekwatnych do danej sytuacji i wieku uczniów. Nie wolno mu zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać ucznia. Nie wolno mu krzyczeć na ucznia, chyba że wynika to z sytuacji zagrażającej bezpieczeństwu ucznia lub innych uczniów.
- 4) Pracownikowi nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących ucznia wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych uczniów. Dotyczy to wizerunku ucznia, informacji o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
- 5) Jeśli jest konieczne porozmawianie na osobności, należy zostawić uchylone drzwi do pomieszczenia i zadbać o to, aby być w zasięgu wzroku innych. Można też poprosić

innego pracownika, wychowawcę, pedagoga lub psychologa o obecność podczas takiej rozmowy.

- 6) Pracownikowi nie wolno zachowywać się w obecności uczniów w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec ucznia relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
- 7) Jeśli uczeń czuje się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, może o tym powiedzieć nauczycielowi lub wskazanej osobie i może liczyć na odpowiednią reakcję i/lub pomoc.
- 8) Pracownicy liceum doceniają i szanują wkład uczniów w podejmowane działania i traktują uczniów równo bez względu na płeć, orientację seksualną, sprawność / niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd, unikają faworyzowania uczniów.
- 9) Pracownikowi nie wolno nawiązywać z uczniem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
- 10) Nie wolno utrzymywać wizerunku ucznia (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków uczniów, jeśli dyrektor nie został o tym poinformowany, nie wyraził na to zgody i nie uzyskał zgód rodziców lub samych uczniów.
- 11) Nie wolno proponować uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności uczniów.
- 12) Pracownikowi nie wolno przyjmować pieniędzy ani prezentów od uczniów, ani rodziców. Nie wolno mu wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec ucznia lub rodziców. Nie wolno zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.
- 13) Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie uczniem przez pracownika lub pracownikiem przez ucznia, muszą być raportowane dyrektorowi.
- 14) Pracownikowi nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej ucznia.
- 15) Zabrania się dotykania ucznia przez pracownika w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny. Nie należy angażować się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki czy brutalne zabawy fizyczne itp.
- 16) Kontakt fizyczny pracownika z uczniem nigdy nie może być niejawny bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
- 17) Podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie pracownika szkoły z uczniem w jednym łóżku lub w jednym pokoju.
- 18) Istnieją sytuacje, w których fizyczny kontakt pracownika z uczniem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby ucznia w danym momencie, uwzględnia jego wiek, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego ucznia może być nieodpowiednie wobec innego.
- 19) W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z uczniem, jeśli dotyczy pomocy uczniowi niepełnosprawnemu w wykonaniu lub

ułatwieniu wykonania określonych czynności, a uczeń lub jego rodzice wyrażają na to zgodę.

- 20) Kontakt pracowników z uczniami powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.
- 21) Jeśli zachodzi konieczność nawiązania kontaktu poza godzinami pracy, właściwą formą komunikacji z uczniami i ich opiekunami są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).
- 22) Zawsze należy poinformować dyrektora szkoły o każdym spotkaniu poza godzinami pracy.
- 23) Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli uczniowie i rodzice są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych uczniów i pracowników.

V. Zasady bezpiecznych relacji między uczniami

- 1) Uczniowie zobowiązują się do przestrzegania zasad i norm zachowania / postępowania określonych w statucie szkoły.
- 2) Uczniowie uznają prawo innych uczniów do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych uczniów – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek odmiennosc.
- 3) Zachowanie i postępowanie uczniów wobec kolegów, koleżanek i innych osób nie narusza ich poczucia godności i poczucia wartości. Uczniowie są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania.
- 4) W kontaktach między sobą uczniowie zachowują wysoką kulturę osobistą, są uprzejmi i życzliwi, używają zwrotów grzecznościowych, posługują się językiem wolnym od wulgaryzmów, kontrolują swoje zachowanie i emocje, swoje opinie wyrażają w spokojny sposób, nikogo nie obrażając i nie krzywdząc.
- 5) Uczniowie budują wzajemnie relacje poprzez niwelowanie konkurencyjności między sobą w różnych obszarach życia, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, pokojowe rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą. Akceptują i szanują siebie nawzajem.
- 6) Uczniowie okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów i koleżanek i oferują im pomoc. Nie kpią, nie szyczą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują.
- 7) W kontaktach między sobą uczniowie nie powinni zachowywać się prowokacyjnie, nie powinni mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogość ze strony kolegów i koleżanek.
- 8) Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród uczniów nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Uczniowie nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec innych uczniów.
- 9) Uczniowie mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania pracowników szkoły o zaistniałych zagrożeniach.
- 10) Jeśli uczeń jest świadkiem stosowania przez innego ucznia / uczniów jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np.: oferuje pomoc, szuka pomocy u osoby dorosłej.

- 11) Uczniom zabrania się stosowania agresji i przemocy fizycznej, słownej, psychicznej, cyberprzemocy wobec innych osób.
- 12) Uczniom nie wolno stwarzać niebezpiecznych sytuacji w szkole / w klasie i podczas wycieczek / imprez szkolnych.
- 13) Zabronione jest nieuzasadnione opuszczanie sali lekcyjnej bez zgody nauczyciela, wagarowanie oraz przebywanie bez zezwolenia poza terenem szkoły w trakcie zajęć lekcyjnych.
- 14) Zabronione jest używanie środków niedozwolonych (np. narkotyków, alkoholu) i rozprowadzanie ich na terenie szkoły.
- 15) Uczniom nie wolno fotografować lub filmować zdarzeń z udziałem innych osób bez ich zgody, a także upubliczniać materiałów i zdjęć bez zgody obecnych na nich osób.
- 16) Uczniowie zobowiązują się ponadto do szanowania własności innych osób i własności szkoły.

VI. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających uczniom, składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa i zawiadamianie sądu opiekuńczego

- 1) Osobami odpowiedzialnymi za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających uczniom oraz za udzielanie im wsparcia są: dyrektor, wicedyrektor, wychowawcy, pedagog i psycholog szkolny.
- 2) Dane kontaktowe do ww. osób można znaleźć na stronie internetowej szkoły. Można także kontaktować się z ww. osobami za pomocą portalu Librus.
- 3) Każdy pracownik szkoły jest zobowiązany w sytuacji krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia ucznia:
  - a) w przypadku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia, zawiadomić pogotowie ratunkowe oraz policję,
  - b) w przypadku zauważenia niepokojących symptomów, zgłosić to do dyrektora, wychowawcy, psychologa szkolnego lub pedagoga.
- 4) W sytuacji, gdy zagrożone jest dobro dziecka, gdy stwierdzono brak reakcji lub zaniechanie rodziców albo niewłaściwe działanie rodziców, szkoła może zawiadomić sąd rodzinny. Wniosek do sądu opiekuńczego o wgląd w sytuację rodzinną kieruje dyrektor szkoły.

VII. Procedura podejmowania interwencji w sytuacji krzywdzenia / podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu uczniów

- 1) Pracownik, po zidentyfikowaniu krzywdzenia lub w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodziców ucznia, innego małoletniego lub pozyskaniu takiej informacji od innych osób, rodziców, uczniów niezwłocznie interweniuje i zatrzymuje krzywdzenie. Następnie informuje o tym dyrektora, wychowawcę, psychologa szkolnego i/lub pedagoga.
- 2) W związku z podejrzeniem ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego przez pracownika dyrektor lub wychowawca niezwłocznie izoluje ucznia od potencjalnego sprawcy, zawiadamia policję i podejmuje dodatkowe kroki jako pracodawca (zgodne z kodeksem pracy, ogólnymi przepisami prawa).

- 3) W każdym z przytoczonych przypadków uczeń zostaje niezwłocznie otoczony opieką i wsparciem pedagoga oraz psychologa szkolnego, a także innych specjalistów według potrzeb.
- 4) O incydencie należy zawiadomić rodziców i poinformować ich o stanie ucznia, np. o konieczności interwencji medycznej (badania lekarskiego) oraz o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy wobec małoletniego.
- 5) W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone, grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu lub doświadcza on wykorzystania seksualnego, należy zapewnić mu bezpieczne miejsce i odseparować od osoby stwarzającej zagrożenie oraz niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policję, pogotowie ratunkowe) dzwoniąc pod numer 112 lub 997, a następnie poinformować dyrektora, wychowawcę i rodziców.
- 6) Kolejne kroki postępowania w tej sytuacji leżą w kompetencjach w/w instytucji. Szkoła obejmuje małoletniego i jego rodziców pomocą psychologiczno-pedagogiczną lub inną, adekwatnie do swoich możliwości i potrzeb ucznia / rodziny.
- 7) Po ustaleniu, że problem krzywdzenia nie wymaga sięgnięcia po środki represji karnej wobec rodziny i izolowania od niej dziecka, oraz że nie zachodzi zagrożenie zdrowia lub życia ucznia, wychowawca organizuje spotkanie z rodzicami ucznia w obecności: pedagoga, psychologa i osoby (innych osób), która zgłosiła incydent. Podczas spotkania zostają określone sposoby wsparcia i reagowania z uwagi na sytuację ucznia.
- 8) W przypadku, gdy źródłem krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia są rodzice, należy, po ocenie sytuacji, powiadomić niezwłocznie właściwe instytucje i organy (policję, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego, który wdraża procedurę „Niebieskie Karty”).
- 9) Małoletniego należy objąć pomocą psychologiczno-pedagogiczną, także we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradnią psychologiczno-pedagogiczną lub specjalistyczną, jeżeli zachodzi taka potrzeba.
- 10) Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, mimo trudnej sytuacji ucznia, należy niezwłocznie złożyć zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do policji, prokuratury lub wnioski o wgląd w sytuację dziecka do sądu rodzinnego, nawiązać współpracę z pomocą społeczną oraz objąć małoletniego pomocą psychologiczno-pedagogiczną. W takiej sytuacji należy rozważyć wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”.
- 11) W przypadku przemocy rówieśniczej, innych zachowań ryzykownych ze strony uczniów, pomocą psychologiczno-pedagogiczną i wsparciem należy objąć również uczniów będących jej inicjatorami biorąc pod uwagę potrzebę współpracy w tym zakresie z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, a także uczniów, którzy byli ewentualnymi świadkami zdarzenia.
- 12) W sytuacji, gdy rodzice ucznia będącego inicjatorem przemocy i innych zachowań ryzykownych powtarzających się nie podejmują współpracy ze szkołą, szkoła, po ocenie stopnia zagrożenia, zawiadamia właściwe instytucje (policję, sąd rodzinny, pomoc społeczną) i może wszczęć procedurę „Niebieskie Karty”.
- 13) Po ujawnieniu krzywdzenia dyrektor powołuje zespół interwencyjny, który opracowuje plan wsparcia dla ucznia.

VIII. Procedura „Niebieskie Karty”

Celem procedury „Niebieskie Karty” jest wskazanie zasad postępowania pracowników szkoły w przypadku stwierdzenia krzywdzenia ucznia lub uzasadnionego podejrzenia krzywdzenia ucznia w rodzinie (przemoc domowa).

- 1) Procedura postępowania „Niebieskie Karty” obowiązuje wszystkich pracowników szkoły, a nadzór nad stosowaniem procedury sprawują dyrektor i wicedyrektor.
- 2) Wgląd w dokumentację wszczętych procedur posiadają wyłącznie osoby upoważnione imiennie przez dyrektora szkoły, które są zobowiązane do złożenia oświadczenia o zachowaniu poufności informacji powziętych w procesie postępowania w sprawie krzywdzenia ucznia oraz przetwarzanych danych osobowych.
- 3) Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje z chwilą wypełnienia formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy wobec uczniów lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.
- 4) Do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” nie jest wymagana zgoda osoby doznającej przemocy.
- 5) Do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” nie jest wymagany uprzedni kontakt z osobą stosującą przemoc domową ani obecność tej osoby w czasie wypełniania kwestionariusza.
- 6) Psycholog szkolny / pedagog lub inna osoba wszczynając procedurę „Niebieskie Karty” przeprowadza rozmowę z uczniem, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie. Rozmowę przeprowadza się w warunkach gwarantujących swobodę wypowiedzi i poszanowanie godności tej osoby oraz zapewniających jej bezpieczeństwo.
- 7) Czynności w ramach procedury "Niebieskie Karty" przeprowadza się w obecności opiekuna ucznia. W sytuacji, gdy to opiekun jest podejrzany o stosowanie przemocy wobec małoletniego, czynności przeprowadza się w obecności pełnoletniej osoby najbliższej (w rozumieniu art. 115 § 11 kk) czyli np. dziadków, rodzeństwa (w miarę możliwości również w obecności psychologa).
- 8) Żaden z formularzy "Niebieskich Kart" nie wymaga podpisu osoby podejrzanej o doznawanie czy stosowanie przemocy domowej.
- 9) Po wypełnieniu formularza „Niebieska Karta – A” osoba dotknięta przemocą domową w rodzinie (również osoba, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie, np. niekrzywdzący rodzic) otrzymuje wypełniony formularz „Niebieska Karta – B”. Formularz „Niebieska Karta - B” jest dokumentem dla osób pokrzywdzonych zawierającym definicję przemocy, praw człowieka, informację o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc.
- 10) Formularza „Niebieska Karta - B” nie przekazuje się osobie podejrzanej o stosowanie przemocy domowej.
- 11) Wypełniony formularz – „Niebieska Karta – A” niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni od wszczęcia procedury, przekazuje się do zespołu interdyscyplinarnego.
- 12) Osobą upoważnioną do przekazania formularza jest psycholog szkolny / pedagog. Psycholog szkolny / pedagog zawiadamia dyrektora szkoły o podjętej decyzji i fakcie przekazania formularza do zespołu interdyscyplinarnego.
- 13) Szkoła po wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” podejmuje działania interwencyjne zapewniające bezpieczeństwo osobie doznającej przemocy.

IX. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

- 1) Infrastruktura sieciowa szkoły umożliwia dostęp do Internetu zarówno personelowi, jak i uczniom, w czasie zajęć i poza nimi.
- 2) Rozwiązania organizacyjne na poziomie szkoły bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
- 3) Osobami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo sieci w szkole są dyrektor oraz nauczyciele informatyki i projektowania graficznego. Do ich obowiązków należą:
  - a) zabezpieczenie sieci internetowej liceum przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego, nowoczesnego oprogramowania.
  - b) aktualizowanie oprogramowania w miarę potrzeb, przynajmniej raz w miesiącu,
  - c) przynajmniej raz w miesiącu sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści.

W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści należy ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia. Informację o uczniu, który korzystał z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, przekazuje się dyrektorowi, który aranżuje dla ucznia rozmowę z psychologiem lub pedagogiem na temat bezpieczeństwa w Internecie. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy psycholog / pedagog uzyska informacje, że uczeń jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji (pkt. VII).
- 4) Istnieje regulamin pracowni informatycznej oraz procedura określająca działania, które należy podjąć w sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze.
- 5) Nauczyciele informatyki i projektowania graficznego mają obowiązek informowania uczniów o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu i czuwają nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez uczniów podczas zajęć lekcyjnych.
- 6) Uczniom zabrania się:
  - a) instalowania oprogramowania oraz dokonywania zmian w konfiguracji oprogramowania zainstalowanego w systemie,
  - b) usuwania cudzych plików, odinstalowania programów, dekompletowania sprzętu,
  - c) dotykania elementów z tyłu komputera, kabli zasilających i sieciowych.
- 7) Uczeń ma prawo korzystać na terenie szkoły z telefonu komórkowego (smartfonu, urządzenia typu smartwatch) oraz innych urządzeń elektronicznych (tabletu, odtwarzacza muzyki, aparatu cyfrowego itp.) zgodnie z ustalonymi w szkole zasadami.
- 8) W sytuacji gdy uczeń naruszy zasady używania urządzeń elektronicznych na terenie szkoły, wychowawca klasy odnotowuje zaistniałą sytuację w dzienniku elektronicznym jako uwagę negatywną, która będzie miała wpływ na ocenę zachowania.
- 9) Jeśli naruszenie zasad wiąże się ze złamaniem przepisów prawa, zostaną o tym fakcie poinformowani rodzice ucznia oraz policja.

X. Procedury ochrony przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w Internecie oraz utrwalonymi w innej formie

- 1) Treści szkodliwe i zagrożenia w Internecie to:
  - a) treści niedozwolone, nielegalne i niebezpieczne dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci

- i młodzieży, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, zażywania substancji psychoaktywnych),
- b) treści stwarzające zagrożenie werbowania uczniów do organizacji nielegalnych (sekty) i terrorystycznych,
  - c) różne formy cyberprzemocy, np. nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów oraz podszywanie się w Internecie pod kogoś wbrew jego woli.
- 2) Szkoła podejmuje działania chroniące uczniów przed dostępem do treści internetowych zagrażających ich prawidłowemu rozwojowi. Należą do nich m.in.:
- a) monitorowanie działania i aktualizowanie programu antywirusowego,
  - b) prowadzenie działań profilaktycznych propagujących zasady bezpiecznego korzystania z Internetu oraz uświadamiających zagrożenia związane z użytkowaniem różnych technologii komunikacyjnych (poszerzanie wiedzy na temat różnych form cyberprzemocy, prewencji oraz sposobu reagowania w przypadku pojawienia się zagrożenia, propagowanie zasad netykiety),
  - c) podejmowanie interwencji w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy lub ujawnienie niebezpiecznych treści (ustalenie okoliczności zdarzenia, zabezpieczenie dowodów, rozmowa z rodzicami uczniów, którzy uczestniczyli w zdarzeniu, udzielenie wsparcia poszkodowanemu uczniowi, zastosowanie środków dyscyplinujących wobec agresorów, zawiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna, gdy zostało złamane prawo lub gdy sprawca nie jest uczniem szkoły i / lub jego tożsamość nie jest znana),
- W sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze lub w przypadku doświadczania cyberprzemocy lub zaobserwowania cyberprzemocy należy zwrócić się do wychowawcy, szkolnego psychologa lub pedagoga.

XI. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych uczniów

1. Zasady ochrony wizerunku uczniów

- 1) Szkoła uznaje prawo uczniów do prywatności i ochrony dóbr osobistych i w związku z tym zapewnia ochronę wizerunku uczniów.
- 2) Upublicznianie przez pracownika szkoły wizerunku małoletniego do 16 roku życia utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga wyrażenia pisemnej zgody rodzica ucznia lub opiekuna prawnego.
- 3) Uczeń powyżej 16 roku życia ma prawo do wyrażenia zgody samodzielnie.
- 4) Osoba wyrażająca zgodę otrzymuje klauzulę informacyjną o zasadach przetwarzania danych osobowych w postaci wizerunku oraz jest informowana o przysługujących prawach, w tym prawie do wycofania zgody.
- 5) Pracownikowi szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku uczniów (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu) na terenie szkoły bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego ucznia.
- 6) W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, pracownik szkoły może skontaktować się z opiekunem ucznia i ustalić procedurę uzyskania zgody.
- 7) Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna ucznia – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.

- 8) Jeżeli wizerunek ucznia stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica, opiekuna prawnego lub małoletniego powyżej 16 roku życia na utrwalanie wizerunku nie jest wymagana.
- 9) Pisemna zgoda, o której mowa w pkt. 2, powinna zawierać informacje, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. zostanie umieszczony na stronie YouTube w celach promocyjnych).

2. Zasady ochrony danych osobowych uczniów

- 1) Pracownik szkoły ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
- 2) Dane osobowe ucznia są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
- 3) Pracownik liceum jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych ucznia i udostępnienia tych danych w ramach zespołu interwencyjnego.
- 4) Pracownik szkoły nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o małoletnim ani o jego opiekunie.
- 5) Pracownik liceum, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może skontaktować się z opiekunem małoletniego i zapytać go o zgodę na podanie jego danych kontaktowych przedstawicielom mediów. W przypadku wyrażenia zgody, pracownik podaje przedstawicielowi mediów dane kontaktowe do opiekuna małoletniego.
- 6) Pracownik liceum nie kontaktuje przedstawicieli mediów z małoletnim, nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie małoletniego lub jego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik szkoły jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.
- 7) W celu realizacji materiału medialnego można udostępnić mediom wybrane pomieszczenia szkoły. Decyzję w sprawie udostępnienia pomieszczenia podejmuje dyrektor.
- 8) Dyrektor szkoły, podejmując decyzję, o której mowa w punkcie poprzedzającym, poleca pracownikowi sekretariatu przygotować wybrane pomieszczenie w celu realizacji materiału medialnego w taki sposób, by uniemożliwić filmowanie przebywających na terenie szkoły uczniów.

XII. Zasady przeglądu i aktualizacji dokumentu – monitoring

- 1) Szkoła monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami.
- 2) Osobami odpowiedzialnymi za monitorowanie realizacji niniejszych standardów są wicedyrektor, pedagog i psycholog szkolny.
- 3) Osoby, o których mowa w pkt. 2 są odpowiedzialne za reagowanie na sygnały naruszenia standardów oraz za proponowanie zmian w standardach.
- 4) Przynajmniej raz na dwa lata dokonywana jest ocena standardów w celu dostosowania ich do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
- 5) Dyrektor wprowadza do standardów niezbędne zmiany i ogłasza ich nowe brzmienie.